

Ioana MOLDOVAN

Spectacolul de după...

Teatrul Nottara găzduiește în cadrul „Nocturnelor“ sale spectacolul **Hazard**, după piesa *Valsul hazardului* de Victor Haïm.

Scriitorul, laureat pe anul 2003 al Premiului Molière pentru cel mai bun autor francofon în viață, a fost tradus în 16 limbi, iar piesele i-au fost montate de peste 200 de companii de teatru din 23 de țări. Alice Georgescu semnează traducerea românească.

Hazard, varianta propusă de tânărul regizor Mihai Ardelean (absolvent al Facultății de Teatru din Târgu Mureș și al Facultății de Film din cadrul U.N.A.T.C. „I. L. Caragiale“ București), este o viziune modernă despre ceea ce există dincolo de viață, o metaforă a purgatorului unde sufletele așteaptă verdictul divin în funcție de viața trăită. Spectacolul imaginează o întâlnire cu un înger „contemporan“: „*Am încercat să schitez un înger folosind liniile dictate de societatea în care trăim; să vedem cum ar putea oamenii, lumea să-și creeze un înger*“, se confesează regizorul în caietul-program.

Scenografa Oana Novicov, studentă în anul IV a Universității Naționale de Artă Teatrală și Cinematografică „I. L. Caragiale“, realizează inspirat plastic un spațiu de tranzit, provizoriu, asemănător unei stații abandonate, unde noii profeți și-au scris „credința“ pe pereți, sub forma unor graffiti. În spiritul *pop-art*-ului, trei pânze pictate polemizează pe tema duplicității divine: Iisus și o felie de *pizza*, Adam și păpușa Barbie ca pereche originală, iar celebra mână de pe bolta Capelei Sixtine nu se întinde pentru a-l atinge pe Dumnezeu, ci pentru a apuca o cutie de Coca-Cola.

În această stație de trecere din viață în moarte locuiește un Înger. Un androgin înaripat care, în așteptarea defuncțiilor, ne mărturisește mecanismul său de funcționare: este bărbat când „clientul“ este femeie și femeie când „clientul“ este bărbat. Un accident mortal îi face cunoștință cu o femeie tânără. Întâlnirea dintre cei doi are ca scop evaluarea vieții trăite. Fraționată în evenimente echivalabile în puncte, existența umană devine o operațiune matematică cu adunări și scăderi. Este obligatoriu ca rezultatul final să numere o sută de puncte, pentru că numai așa este garantat accesul în rai. Altfel... Din păcate însă regulile după care se adaugă sau se retrag punctele sunt inaccesibile și ilogice. Femeia intuiește că nu este altceva decât un produs mediocru din supermarketul omenirii, care încearcă cu disperare să-L îmbie pe Cumpărătorul Unic. „Jocul“ la care este obligată să participe este identic cu cel la care au fost constrânși chiar și defuncții iluștrii: Victor Hugo, Newton sau Mozart. Unii au strâns suta de puncte, alții n-au reușit.

Finalul nu oferă o sentință definitivă. După ce s-a eliberat de cele mai negre secrete, toate din categoria experiențelor erotice eșuate, Femeia dispăre în întuneric, rostind ironic: „*Cel puțin n-am avut timp să îmbătrânesc...*“. Rămâne însă deschisă discuția dacă a avut timp să realizeze punctajul salvator sau nu.

Spectacolul lui Mihai Ardelean este concentrat, violent într-un mod nonagresiv și foarte bine condus prin intermediul celor doi protagoniști. Anca Loghin (*Femeia*) și Rareș Budileanu (*Îngerul*) emoționează prin jocul lor sensibil și profund, prin puterea cu care reușesc să transmită spectatorului sentimentul că este unul dintre jurații acestui proces divin .

Pe lângă faptul că aduce în atenție un scriitor incitant dar puțin cunoscut scenei românești, montarea lui Mihai Ardelean mai are o calitate: „suferă” de multă tinerețe. Ea pune în valoare, creator, interesul ultimele promoții de absolvenți ai U.N.A.T.C. „I. L. Caragiale” pentru textele noi și experiențele teatrale underground din lume.

Nocturnele Teatrului „Nottara” București – Hazard după Valsul hazardului de Victor Haïm; traducerea: Alice Georgescu; regia: Mihai Ardelean; scenografia: Oana Novicov; muzica: Zeno Apostolache. Cu: Anca Loghin (*Femeia*); Rareș Budileanu (*Îngerul*). Data premierei: 23 aprilie 2005.

Doina PAPP

Metafizică în fața unei uși de pal

Sala ArCub din strada Batiștei reintră în circuit teatral cu premiera spectacolului *Ușa*, scenariu de Alice Barb după o piesă scurtă de Matei Vișniec. Scriere aparținând perioadei de dinainte de 1989, când tânărul pe atunci autor era bântuit de frici mai mult sau mai puțin metafizice, mărturisește atașamentul aproape mimetic pentru teatrul absurdului, sub semnul căruia Vișniec a debutat. Nu acest lucru a atras-o se pare pe regizarea Alice Barb, ci mai degrabă posibilitatea de a introduce în schema altminteri aridă și abstractă a autorului generoase idei teatrale. Construindu-și spectacoul pe ambiguitatea unei situații tragicomice, Alice Barb vede în confruntarea cu Necunoscutul din piesa lui Vișniec o posibilitate de a dezamorsa prin răs dilema. O face prin intermediul celor trei personaje care dobândesc în spectacolul său materie, personalitate, mergând până la pitoresc.

Prima intră în scenă *Femeia*, sub înfățișarea unei călugărițe. La început de nerecunoscut, Cerasela Iosifescu se strecoară treptat în pielea unui personaj mai apropiat de *emploi*-ul ei, impetuos în a-și manifesta eul frământat, în ciuda gesticii reținute. Din primele secunde, când de la podul scenei o pasăre îi trimite un semn al recunoașterii și al norocului cum se spune în popor, tema e demitizată și ușa își pierde simbolul înfricoșător.

Soldatul care intră al doilea în scenă sporește ridicolul situației mai cu seamă prin tentativa reușită de a doborî pasărea buclucașă. Un mulaj cât se poate de butaforic cade, de altfel, la picioarele interpretului, George Ivașcu afișând o candoare plină de tâlc. Pe acest fundal, firește că replicile despre